

ОСОБЕНО МНЕНИЕ

на съдията Георги Марков по к.д. № 28/1998 г.

Да вземем един действащ лекар в държавна болница, или общинска поликлиника. Работи вече 20 години с перфектен безсрочен трудов договор. Упражняването ефективно от него право на труд е конституционно защитено и гарантирано.

Съгласно Конституцията той може да се сдружи в синдикат или съюз, за да защитава своите интереси в областта на труда и социалното осигуряване – чл.44, ал.1 и чл.49, ал.1.

Въпросният доктор обаче, не се възползува от тези свои конституционни права и не желае да се сдружава. Има алергия от членство в комсомол, профсъюз и пр. Благодарни на Българския лекарски съюз за възможността да го защитава и представлява, но не желае да членува в него. Основният закон не предвижда възможност свободното сдружаване на гражданите в определени случаи да се ограничава от законодателя.

Позовавайки се на прякото действие на Конституцията и своите права лекарят отказва да постъпи в Българския лекарски съюз. Атакуваният закон обаче го задължава – чл.3, ал.1. Последниците от отказа ще е уволнение без предизвестие - § 7 от преходните и заключителни разпоредби на същия закон, /очевадната воля на законодателя е, който не подаде заявление за членство, да напусне работа и професия/.

Всякакви сравнения с адвокатите, които са организирани в колективи са неуместни. Първо, защото те дори в тоталитарната

държава не бяха считани за работници или служители / и сегашната им уредба в основния закон е в главата за съдебната власт/. Второ- адвокатските колективи не са сдружения като БЛС. Трето- по Закона за адвокатурата, Конституционният съд може да се произнася с оглед на неговата конституционност, само доколкото бъде сезиран, но не и инцидентно.

Ето защо разпоредбите на чл.3, ал.1 и § 7 от преходните и заключителни разпоредби на Закона за съсловните организации на лекари и стоматолози са противоконституционни. Същите драстично нарушават чл.16, чл.44, ал.1 и чл.49, ал.1 от Конституцията. Според тях трудът се гарантира и защитава от закона, сдружаването на гражданите е свободно и те само по собствено желание могат да членуват в синдикални организации и съюзи за защита на своите интереси в областта на труда и социалното осигуряване:

Свободата на гражданите да се сдружават е основно тяхно конституционно право. То е неотменимо – чл. 57, ал.2 от Конституцията. Тази свобода е универсална – касае се както за политически, така и за професионални, съсловни, духовни, спортни и пр. организации.

По нашата Конституция законодателят само може и следва да създава благоприятни условия за сдружаване на гражданите с оглед техния стопански и социален напредък – чл.19, ал.4.

Тезата, че законът може да въведе задължително членство, защото БЛС и ССБ са субекти на публичното право, не намира опора в българската Конституция. Тя е и невярна, защото БЛС е 100% сдружение – това се вижда от регистрацията и от устава му, както и от принципите отразени в чл.5 от закона – да представлява своите членове

и защитава професионалните им права. Именно представителните органи на това сдружение, регистрирано по Закона за лицата и семейството, свикват събранията за задължително членство в тях.

Подобни измислени правни явления могат да ни върнат чл.1 от старата Конституция .

Г. Марков: 1